

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 9 listopada 2017 r.

Pozycja 235

POSTANOWIENIE

z dnia 16 maja 2017 r.

Sygn. akt Ts 243/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Małgorzata Pyziak-Szafnicka,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.J. w sprawie zgodności:

- 1) art. 118 § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.) z art. 2, art. 10 ust. 2, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 394 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.) z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) art. 117 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.) z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 23 listopada 2016 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący) wystąpił o zbadanie zgodności art. 118 § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.; dalej: k.p.c. lub kodeks postępowania cywilnego) z art. 2, art. 10 ust. 2, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 79 ust. 1 Konstytucji, art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c. z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 176 ust. 1 Konstytucji oraz art. 117 § 2 k.p.c. z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Skargę konstytucyjną sformułowano w związku z następującą sprawą. 30 lipca 2013 r. skarżący złożył wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu wniesienia skargi konstytucyjnej. Postanowieniem z lipca 2014 r. Sąd Rejonowy w T. (dalej: Sąd Rejonowy w T.) uwzględnił wniosek skarżącego. Pełnomocnik nie sporządził jednak skargi konstytucyjnej, a wysłał do Sądu Rejonowego w T. opinię o braku podstaw do jej wniesienia. 3 września 2014 r. skarżący wystąpił do Sądu Rejonowego w T. o zmianę lub ustanowienie

pełnomocnika. Postanowieniem ze stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy w T. oddalił wniosek skarżącego. 6 lipca 2015 r. skarżący złożył w Sądzie Rejonowym w T. „wniosek o pisemne uzasadnienie orzeczenia ze stycznia 2015 r.”. Jednak również ten wniosek został przez Sąd Rejonowy w T. oddalony postanowieniem z lipca 2015 r. Na to postanowienie skarżący wniósł zażalenie, które Sąd Okręgowy w K. (dalej: Sąd Okręgowy w K.) oddalił postanowieniem ze stycznia 2016 r.

3 marca 2016 r. skarżący wystąpił do Sądu Rejonowego w T. z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu wniesienia skargi konstytucyjnej w związku z wydaniem postanowienia Sądu Okręgowego w K. ze stycznia 2016 r. Postanowieniem z września 2015 r. Sąd Rejonowy w T. zarządził dochodzenie w zakresie rzeczywistego stanu majątkowego wnioskodawcy (skarżącego) i zobowiązał go do uzupełnienia wniosku o dodatkowe informacje. Postanowieniem z grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy w T. oddalił wniosek skarżącego, ustalwszy, że „brak jest (...) spójności, wiarygodności i jasności w oświadczeniach i wyjaśnieniach złożonych przez [skarżącego], które mimo swej obszerności nie naświetlają jego sytuacji majątkowej ani nie obrazują zależności pomiędzy uzyskiwanymi dochodami a ponoszonymi wydatkami na utrzymanie konieczne”. Na to postanowienie skarżący wniósł zażalenie, które Sąd Okręgowy w K. oddalił postanowieniem z lutego 2016 r.

Zdaniem skarżącego art. 118 § 5 k.p.c. w zakresie, w jakim dotyczy skargi konstytucyjnej jest niezgodny z art. 2, art. 10 ust. 2, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 79 ust. 1 Konstytucji. Jak podkreśla skarżący, art. 118 § 5 k.p.c. (podobnie jak art. 394 § 1 k.p.c.) „w swej gramatycznej treści dopuszcza wyłącznie prawo do sporządzenia opinii w zakresie enumeratywnie wymienionych przypadków, tj. spraw skierowanych do rozpoznania przez Sąd Najwyższy – które to postępowanie przed »trzecią ponadkonstytucyjną« instancją nie podlega tak wysokim standardom jak »zwykłe« postępowanie sądowe. Tymczasem postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym jest zwykłym podstawowym środkiem procesowym podlegającym standardom Konstytucji w zakresie zarówno sprawowania władzy sądowniczej, jak i właściwości organów rozpoznających sprawę zgodnie z art. 10 ust. 2 Konstytucji. Z tego względu niedopuszczalna winna być wykładnia rozszerzająca normę art. 118 § 5 k.p.c. na postępowania inne niż przed Sądem Najwyższym”.

Skarżący twierdzi, że art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c. w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości zaskarżenia orzeczenia o odmowie zmiany ustanowionego z urzędu pełnomocnika, jest niezgodny z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 176 ust. 1 Konstytucji. Podkreśla on, że zgodnie z art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c. „zaskarżeniu podlega postanowienie »w przedmiocie« odmowy ustanowienia pełnomocnika z urzędu, a taką jest także odmowa zmiany pełnomocnika, albowiem sąd oddalając wniosek o zmianę *de facto* oddala wniosek o ustanowienie nowego pełnomocnika (kolejnego w sprawie). Z mocy prawa jest więc to postanowienie zaskarżalne, a więc podlega uzasadnieniu, albowiem tak stanowi norma art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c.”.

W przekonaniu skarżącego art. 117 § 2 k.p.c. w zakresie, w jakim przewiduje obowiązek udowodnienia okoliczności wskazanych w oświadczeniu, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji. „Skarżący podnosi, iż nie neguje prawa sądu do weryfikacji wniosków o ustanowienie pełnomocnika lub zwolnienie od kosztów sądowych. Ustanowione procedury nie mogą mieć jednak charakteru kompletnie nieokreślonych granic swobody orzekania a norma prawna nie może uprawniać do wydania orzeczeń dowolnych, a jednocześnie sprzecznych z werbalnym brzmieniem przepisu, który nakazuje złożenie oświadczenia a nie udowodnienie okoliczności z reguły niemożliwych do udowodnienia”.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 11 stycznia 2017 r. skarżący został wezwany do uzupełnienia braków formalnych wniesionej skargi przez: ponowne jej nadesłanie (wraz z 4 kopiami), tym razem opatrzonej przez pełnomocnika skarżącego podpisem (a nie parafą); doręczenie pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia skargi

i reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym (5 egzemplarzy), określającego dokładnie sprawę, do której zostało udzielone (przedmiot skargi); udokumentowanie daty doręczenia skarżącemu postanowienia Sądu Okręgowego w K. z lutego 2016 r. Mając wątpliwości co do autorstwa badanej wstępnie skargi, sędzia Trybunału Konstytucyjnego zwrócił się również do pełnomocnika skarżącego o złożenie pisemnego oświadczenia, że sporządził skargę konstytucyjną wniesioną 23 listopada 2016 r.

W wykonaniu zarządzenia z 11 stycznia 2017 r. skarżący nadesłał 2 lutego 2017 r. (data nadania) skargę konstytucyjną podpisaną przez pełnomocnika oraz pełnomocnictwo opatrzone datą „2017.02.02”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK), tj. przed 3 stycznia 2017 r., stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., to do rozpoznania tej skargi właściwe są przepisy ustawy o TK.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o TK skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, a także gdy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o TK.

Skarżący kwestionuje konstytucyjność trzech – regulujących odmienne kwestie – przepisów kodeksu postępowania cywilnego: art. 117 § 2 (przesłanki ustanowienia pełnomocnika z urzędu dla osoby fizycznej niezwolnionej przez sąd od kosztów sądowych), art. 118 § 5 (przypadek stwierdzenia przez pełnomocnika z urzędu braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej lub o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia) i art. 394 § 1 pkt 2 (zażalenie do sądu drugiej instancji na postanowienie sądu pierwszej instancji, którego przedmiotem jest odmowa zwolnienia od kosztów sądowych lub cofnięcie takiego zwolnienia oraz odmowa ustanowienia adwokata lub radcy prawnego lub ich odwołanie). Jako ostateczne rozstrzygnięcie o swoich konstytucyjnych wolnościach lub prawach, wydane na podstawie tych przepisów, wskazuje postanowienie Sądu Okręgowego w K. z lutego 2016 r., które – jak twierdzi, lecz czego nie udowadnia – miało zostać mu doręczone 25 października 2016 r., tj. po blisko 8 miesiącach.

Zanim Trybunał odniesie się do zarzutów postawionych w skardze, przypomina, że zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji zasady wnoszenia skarg konstytucyjnych określa ustawa, obecnie przywołana wyżej ustawa o TK. Stosownie do art. 44 ust. 1 tej ustawy w zakresie sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz zażalenia na postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, a także reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem istnieje obowiązek zastępstwa skarżącego przez adwokata lub radcę prawnego, chyba że skarżącym jest sędzia, prokurator, adwokat, radca prawny, notariusz, profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych. W razie niemożności poniesienia kosztów pomocy prawnej, skarżący może – na podstawie art. 44 ust. 2 – złożyć do sądu rejonowego swego miejsca zamieszkania wnioski o ustanowienie dla siebie adwokata lub radcy prawnego z urzędu. Niezależnie od tego, czy skarżącego reprezentuje pełnomocnik z wyboru czy z urzędu, do skargi dołącza się pełnomocnictwo szczególne lub postanowienie

właściwego sądu o ustanowieniu pełnomocnika z urzędu wraz z pismem właściwej okręgowej rady adwokackiej lub okręgowej izby radców prawnych wyznaczających (odpowiednio) adwokata lub radcę prawnego do reprezentowania skarżącego (art. 53 ust. 2 pkt 3 ustawy o TK).

Jeżeli skargę złoży skarżący nieuprawniony w świetle art. 44 ust. 1 ustawy o TK do sporządzenia skargi, to nie jest ona traktowana jako skarga konstytucyjna i nie powoduje wszczęcia postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (art. 56 ust. 1 ustawy o TK). W takiej sytuacji Prezes Trybunału zwraca nadawcy – na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy o TK – taką „skargę” (pismo nie dające się zakwalifikować jako pismo procesowe) bez wzywania do jej uzupełnienia, lecz z pouczeniem o treści art. 44 ustawy o TK.

Jeżeli skarga jest sporządzona i wniesiona przez pełnomocnika, lecz nie dołączono do niej pełnomocnictwa (i nie uzupełniono tego braku mimo wezwania) lub to, które dołączono, zostało udzielone dopiero po wezwaniu do uzupełnienia braków formalnych skargi, to skardze nie można nadać dalszego biegu, ponieważ została ona sporządzona z naruszeniem art. 44 ust. 1 ustawy o TK (przez rzekomego pełnomocnika) i jako niespełniającej wymagania ustawowego należy odmówić nadania jej dalszego biegu (art. 61 ust. 4 pkt 1 lub 2 ustawy o TK).

Trybunał zwraca uwagę na to, że wniesiona skarga została opatrzona jedynie parafą zamiast podpisu, dlatego skarżący został wezwany do nadesłania skargi podpisanej przez pełnomocnika. Co jednak istotne, lektura pism procesowych skarżącego składanych przez niego samodzielnie w sprawie, która dała asumpt do zainicjowania postępowania przed Trybunałem, nie pozostawia wątpliwości, że również skargę konstytucyjną sporządził samodzielnie skarżący (o czym zostanie poinformowana właściwa okręgowa rada adwokacka). Wymaga przy tym podkreślenia, że pełnomocnik skarżącego nie złożył pisemnego oświadczenia, iż sporządził skargę konstytucyjną, do czego został wezwany w zarządzeniu sędziego Trybunału z 11 stycznia 2017 r.

Ponadto do skargi zostało dołączone początkowo jedynie „pełnomocnictwo w sprawie cywilnej” z 3 listopada 2016 r., również opatrzona parafą, a nie podpisem. Po wezwaniu skarżącego do przedstawienia właściwego pełnomocnictwa szczególnego, skarżący nadesłał pełnomocnictwo prawidłowo sformułowane, lecz udzielone dopiero 2 lutego 2017 r., czyli już po wezwaniu do uzupełnienia braków formalnych skargi.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Trybunał stwierdza, że choć rozpatrywana skarga jest podpisana przez adwokata, to istnieją podstawy do uznania, że nie została sporządzona i wniesiona przez tego adwokata tylko przez samego skarżącego. W konsekwencji skarga ta nie spełnia wymagania określonego w art. 44 ust. 1 ustawy o TK. Co więcej, pełnomocnictwo, które przesłał skarżący, zostało – zgodnie z podaną w nim datą – udzielone już po złożeniu skargi konstytucyjnej – 2 lutego 2017 r., a nie 23 listopada 2016 r. Trybunał przypomina, że nie jest możliwe potwierdzenie czynności procesowych dokonanych przez rzekomego pełnomocnika, ponieważ naruszałoby to bezwzględny wymóg przewidziany w art. 44 ust. 1 ustawy o TK (por. na tle art. 87¹ k.p.c. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego wydaną w składzie 7 sędziów z 23 stycznia 2009 r., sygn. akt III CZP 118/08, OSNC 2009, nr 6, poz. 76 i postanowienie Sądu Najwyższego z 3 lipca 2008 r., sygn. akt IV CZ 47/08, LEX nr 637708). Te okoliczności uzasadniają odmowę nadania skardze dalszego biegu (art. 61 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o TK).

Trybunał ma na względzie jednak również to, że skarga została sporządzona niestaranie, z wieloma błędami językowymi, w tym omyłkami co do dat (np. rzekomej daty doręczenia postanowienia Sądu Okręgowego z 29 lutego 2016 r. – skarżący podaje „25 października 2015 r.”), dlatego – zakładając, że tylko data pełnomocnictwa została omyłkowo oznaczona – dokonał w pozostałym zakresie wstępnej kontroli skargi i ustalił, że z poniżej

przedstawionych przyczyn nie jest możliwe nadanie jej dalszego biegu nawet przy przyjęciu, że skargę sporządzono zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o TK.

Trybunał przypomina, że skarga konstytucyjna może być, jak stanowi art. 77 ust. 1 ustawy o TK, wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Aby wykazać, że skarga jest złożona w terminie, powinna ona zawierać udokumentowanie daty doręczenia wyroku, decyzji lub innego rozstrzygnięcia (art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o TK).

Trybunał wskazuje na to, że mimo wezwania do udokumentowania daty doręczenia postanowienia Sądu Okręgowego w K. z lutego 2016 r., skarżący nie udowodnił, iż to właśnie 25 października 2016 r., tj. po prawie 8 miesiącach od wydania postanowienia, zostało mu ono doręczone. Brak ten uniemożliwia sprawdzenie, czy skarżący wniósł skargę w terminie określonym w art. 77 ust. 1 ustawy o TK. Z tego względu należało odmówić nadania skardze dalszego biegu (art. 61 ust. 4 pkt 2 ustawy o TK).

Skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności art. 118 § 5 i art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c. ze wskazanymi w skardze przepisami ustawy zasadniczej.

Trybunał przypomina, że zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK skarga konstytucyjna zawiera określenie kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo o obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją. Jeśli w skardze co prawda wskazano taki przepis, lecz z dołączonych do niej rozstrzygnięć wynika, że nie był on podstawą ostatecznego orzeczenia o konstytucyjnych wolnościach lub prawach skarżącego, to skarga nie spełnia wymagania określonego w art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK, a tym samym nie można nadać jej dalszego biegu (art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy o TK).

Trybunał zwraca uwagę na to, że jako ostateczne orzeczenie skarżący wskazał postanowienie Sądu Okręgowego w K. z lutego 2016 r. o oddaleniu zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w T. z grudnia 2015 r. o oddaleniu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Postanowienie Sądu Okręgowego w K., co wymaga podkreślenia, zostało wydane właśnie w związku ze skorzystaniem przez skarżącego z zażalenia przysługującego mu na podstawie art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c., zarzut sformułowany w skardze wobec tego przepisu nie jest więc związany bezpośrednio ze sprawą skarżącego. Podobnie art. 118 § 5 k.p.c., dotyczący opinii o braku podstaw do wniesienia skargi (w tym – z uwagi na jego odpowiednie zastosowanie na podstawie art. 36 ustawy o TK – skargi konstytucyjnej) nie był podstawą ani postanowienia Sądu Rejonowego w T. z grudnia 2015 r., ani postanowienia Sądu Okręgowego w K. z lutego 2016 r.

Trybunał stwierdza zatem, że w części, w której skarga dotyczy art. 118 § 5 i art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c., nie odpowiadała ona warunkowi określonemu w art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK, dlatego należało odmówić nadania jej – w tym zakresie – dalszego biegu (art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy o TK).

Skarżący twierdzi, że art. 117 § 2 k.p.c. narusza jego prawo do rzetelnej procedury sądowej, które wywodzi z art. 45 ust. 1 Konstytucji. Podnosi przy tym, że „nie neguje prawa sądu do weryfikacji wniosków o ustanowienie pełnomocnika (...). Ustanowione procedury nie mogą mieć jednak charakteru kompletnie nieokreślonych granic swobody orzekania a norma prawna nie może uprawniać do wydania orzeczeń dowolnych, a jednocześnie sprzecznych z werbalnym brzmieniem przepisu, który nakazuje złożenie oświadczenia, a nie udowodnienie okoliczności niemożliwych do udowodnienia”.

Zgodnie z zakwestionowanym art. 117 § 2 k.p.c. osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów

wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Trybunał przypomina, że skarga powinna zawierać wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego i w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK). Jeśli jednak argumenty skarżącego przedstawione w skardze nie uprawdopodobniają naruszenia jego konstytucyjnych praw (tych, których ochrony domaga się w postępowaniu skargowym), to ze względu na oczywistą bezzasadność skargi nie można nadać jej dalszego biegu (art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy o TK).

Trybunał podkreśla, że interpretacja art. 117 § 2 k.p.c. prezentowana przez skarżącego abstrahuje od okoliczności faktycznych, które zaistniały w sprawie skarżącego. Trzeba bowiem zaznaczyć, że oświadczenia osoby fizycznej (niezwolnionej przez sąd od kosztów sądowych) ma wynikać, że nie jest ona w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Oświadczenie to, jak wskazał Sąd Okręgowy w K. w sprawie skarżącego, powinno rzetelnie i wyczerpująco obrazować sytuację majątkową takiej osoby. Adwokat lub radca prawny z urzędu mogą być ustanowieni tylko dla tej osoby, która nie jest w stanie ponieść kosztów ich wynagrodzenia, a nie osoby, która złożyła oświadczenie w tej kwestii. Potwierdza to – zastosowany również w sprawie skarżącego – art. 119¹ k.p.c., który umożliwia sądowi prowadzenie dochodzenia w celu zweryfikowania złożonego oświadczenia.

W ocenie sądów rozpatrujących wnioski skarżącego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu z treści złożonego przez niego oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym oraz analizy przedstawionej w tym oświadczeniu sytuacji materialnej i rodzinnej skarżącego wynikało, że nie wykazał on, iż nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia pełnomocnika. Konkluzja ta była poprzedzona stosownym dochodzeniem, przeprowadzonym na podstawie art. 119¹ k.p.c. Trybunał stwierdza zatem, że stanowisko skarżącego nie znajduje potwierdzenia w stanie faktycznym ustalonym w jego sprawie. Z uzasadnień postanowień sądów obu instancji wynika, że przeprowadziły one dogłębną analizę stanu majątkowego skarżącego, opierając się przede wszystkim na złożonym przez niego oświadczeniu. Trybunał uznaje więc skargę w części, w której dotyczy art. 117 § 2 k.p.c., za oczywiście bezzasadną, ponieważ – po pierwsze – skarżący nie wykazał naruszenia swojego prawa do sądu, w szczególności prawa do rzetelnej procedury sądowej, wynikającego z art. 45 ust. 1 Konstytucji, a – po drugie – zarzut skierowany przeciwko art. 117 § 2 k.p.c. jest faktycznie wyrazem niezadowolenia skarżącego z rozstrzygnięcia jego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Dlatego też Trybunał odmówił nadania skardze – również w tym zakresie – dalszego biegu (art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy o TK).

Z tych przyczyn Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.